

1 Tõendamiskohustus

1.1 Millised on tõendamiskohustust reguleerivad normid?

Luxemburgin lainsäädännös on periaatteena, että sen, joka vaatii velvoitteen täyttämistä, on näytettävä velvoite toteen. Vastaavasti sen, joka pyrkii vapautumaan velvoitteesta, on osoitettava suorittaneensa maksun tai toteuttaneensa toimen, jonka seurauksena kyseinen velvoite on täytetty.

1.2 Kas on olemas normid, mille alusel on teatavad asjaolud tõendamiskohustusest vabastatud? Millistel juhtudel? Kas tõenditega on võimalik konkreetne õiguslik eeldus ümber lükata?

Luxemburgin laissa säädetään tiettyissä tapauksissa olettamista, joilla henkilö, jonka on todistettava mahdoton tai vaikeasti osoitettava seikka, vapautetaan todistustaakasta. Olettama on tiedossa olevan ja tuntemattoman seikan välinen syy-seuraussuhde, joka vahvistetaan laissa tai tuomarin harkinnan perusteella.

Lainsäätäjät erottaa kaksi olettamien ryhmää: lainmukaisesta olettamasta säädetään tiettyjen toimien tai seikkojen osalta erityislaissa. Olettamat, joista ei säädetä laissa, kuuluvat puolestaan tuomarin harkintavaltaan, jolloin ainoastaan vakaat, täsmälliset ja pitävät olettamat voidaan hyväksyä.

Vastanäytön esittäminen olettamille on yleensä mahdollista. Esimerkiksi avioliitossa syntyneen lapsen isäksi oletetaan äidin aviomies. Isyyden kiistämiskanne on kuitenkin mahdollinen.

Harvemmin olettamat ovat kumoamattomia, jolloin niihin ei ole mahdollista esittää vastanäyttöä.

1.3 Kui veendunud peab kohus asjaolus olema, et oma otsus sellele asjaolule rajada?

Tosiseikkojen arviointi jätetään tuomarin yksinomaiseen harkintavaltaan. Jos asiasta ei ole varmuutta, tuomari tutkii, onko olemassa vakaita, täsmällisiä ja pitäviä aihetodisteita, ja hyväksyy tai hylkää näytön väitettyjen seikkojen todennäköisyyden perusteella.

2 Tõendite kogumine

2.1 Kas tõendite kogumiseks on alati nõutav poole taotlus või võib kohtunik teatavates olukordades koguda tõendeid ka omal algatusel?

Tuomari voi asianosaisten pyynnöstä määrätä hankittavaksi selvitystä, mutta joissain tapauksissa hän voi määrätä selvityksen hankkimisesta myös omasta aloitteestaan.

2.2 Millised on järgmised sammud, kui poole taotlus tõendite kogumiseks rahuldatakse?

Tuomari selvittää nimetyille asiantuntijalle tehtävän sisällön. Asiantuntija kääntyy asianosaisten ja niiden kolmansien henkilöiden puoleen, joiden apua tarvitaan selvitysten hankinnassa. Kontradiktorisen periaatteen mukaisesti selvitykset esitetään asianosaisten läsnä ollessa.

2.3 Millistel juhtudel võib kohus tagasi lükata poole taotluse koguda tõendeid?

Selvitys voidaan määrätä hankittavaksi aina silloin, kun tuomarilla ei ole tarpeeksi aineistoa asian ratkaisemiseksi.

Tosiseikasta voidaan määrätä hankittavaksi selvitys vain jos sitä esittäneellä asianosaisella ei ole tarpeeksi aineistoa sen toteen näyttämiseksi.

Tutkintatoimia ei voida missään tapauksessa määrätä vain jotta voitaisiin korjata tilanne, jossa osapuoli on laiminlyönyt velvollisuutensa esittää tarvittava näyttö.

Tuomari voi määrätä käytettäväksi vain sellaisia selvityskeinoja, jotka ovat tarpeen riidan ratkaisemiseksi, jolloin on pyrittävä valitsemaan yksinkertaisin ja huokein tapa.

2.4 Millised on tõendamise eri viisid?

Todistelukeinoja ovat kirjalliset todisteet, todistajanlausumat, olettamat, tunnustaminen ja valahtoinen lausunto.

2.5 Millised on tunnistaja ütlustega tõendamise meetodid ja kas need erinevad meetoditest, mida kasutatakse eksperdi arvamusega tõendamisel? Millised on kirjalike tõendite esitamise ja ekspertiisiaruande/eksperdiarvamuse kohta kehtivad nõuded?

Todistajan ja asiantuntijan lausuntojen vastaanottaminen:

Kun todistajanlausuntojen vastaanottaminen on sallittua, tuomari voi ottaa kolmansilta vastaan näiden omiin kokemuksiin perustuvia lausuntoja, joista saadaan lisätietoja riita-asiaan liittyvien tosiseikkojen selvittämiseksi. Nämä lausunnot voidaan antaa joko kirjallisesti tai suullisesti.

Tuomari voi pyytää valitsemaansa henkilöä antamaan todistajana tai asiantuntijana lausuntoja tosiseikasta, jonka selvittäminen edellyttää teknisen asiantuntijan antamia tarkempia tietoja. Jos lausuntoa ei ole tarpeen antaa kirjallisesti, tuomari voi antaa tekniselle asiantuntijalle luvan esittää tiedot oikeudenistunnossa suullisesti. Lausunnosta laaditaan pöytäkirja, jonka tuomari ja kirjaaja allekirjoittavat.

Kirjallisiin todistajanlausuntoihin ja asiantuntijalausuntoihin sovellettavat säännöt:

Kirjalliset todisteet:

Osapuoli, joka esittää näyttöä, on velvollinen antamaan sen tiedoksi myös muille osapuolille. Tiedoksiantaminen tapahtuu vastaanottotodistusta vastaan tai toimittamalla todiste kirjaamoon. Tiedoksiantaminen on tehtävä ilman eri pyyntöä.

Todistajanlausunnot:

Asiantuntija toimittaa lausuntonsa tuomioistuimen kirjaamoon. Vaikka asiantuntijoita olisi useampia, lausuntoja on vain yksi. Kukin asiantuntija voi ilmaista siinä mahdollisen eriävän mielipiteensä. Jos asiantuntija on pyytänyt lausuntoonsa tarkentavia tietoja jonkin toisen alan asiantuntijalta, tämä lausunto liitetään tapauksen mukaan joko oikeudenkäyntipöytäkirjaan tai asiakirja-aineistoon.

2.6 Kas mõni tõendamisviis on teistest suurema tõendusjõuga?

Joillakin todistelukeinoilla on suurempi painoarvo kuin toisilla:

Virallisesti vahvistetun asiakirjan (*acte authentique*) laatii viranhaltija (notaari, haastemies) virkansa puolesta. Tällaista asiakirjaa pidetään luotettavana, ellei sitä osoiteta vääräksi.

Virallisesti vahvistamaton asiakirja laaditaan ilman viranhaltijan myötävaikutusta asianosaisten kesken ja varustetaan asianosaisten allekirjoituksilla. Sitä pidetään luotettavana, ellei toisin todisteta.

Todistajanlausuntojen ja muiden todistelukeinojen luotettavuus jätetään tuomarin vapaaseen harkintaan.

2.7 Kas teatavate asjaolude tõendamiseks on kohustuslikud kindlad tõendamisviisid?

Kirjallinen todiste on välttämätön sellaisen oikeustoimen (sopimus) osoittamiseksi, jonka arvo ylittää 2 500 euroa. Oikeudellisen tosiseikan (tapahtuman) toteen näyttäminen on vapaamuotoista.

2.8 Kas seadus kohustab tunnistajaid ütlusi andma?

Lainsäätaja velvoittaa todistajan avustamaan oikeutta totuuden selville saamisessa.

2.9 Millistel juhtudel võivad nad keelduda ütluste andmisest?

Todistamisvelvollisuudesta voidaan vapauttaa henkilöt, joilla on siihen laillinen syy. Asianosaisten vanhemmat tai häneen suorassa sukulaisuussuhteessa olevat henkilöt taikka aviopuoliso, myös eronnut puoliso, voivat kieltäytyä todistamasta.

2.10 Kas isikut, kes keeldub tunnistamast, võib karistada või sundida ütlusi andma?

Niskoittelevat todistajat voidaan kutsua saapumaan paikalle omalla kustannuksellaan, jos heidän kuulemisensa katsotaan välttämättömäksi. Niskoittelevat todistajat ja ne, jotka ilman laillista syytä kieltäytyvät todistamasta tai vannomasta valaa, voidaan tuomita 50–2 500 euron suuruiseen sakkoon.

Henkilö, joka pystyy osoittamaan olleensa estynyt saapumasta paikalle vaadittuna päivänä, voidaan vapauttaa sakosta ja haastamiskulujen maksamisesta.

2.11 Kas on isikuid, keda ei saa tunnistajana üle kuulata?

Ketä tahansa voidaan kuulla todistajana, lukuun ottamatta henkilöitä, jotka eivät ole kelpoisia todistamaan oikeudessa.

Todistamaan kelpaamattomia voidaan kuitenkin kuulla samoin ehdoin, mutta ilman valan vannomista. Jälkeläisiä ei kuitenkaan koskaan voida kuulla väitteistä, joita aviopuolisot ovat esittäneet avioero- tai asumuserovaatimuksen tueksi.

2.12 Milline on kohtuniku ja poolte roll tunnistaja ülekuulamisel? Millistel tingimustel võib tunnistaja üle kuulata videokonverentsi vahendusel või muude tehniliste vahendite abil?

Tuomarin ja asianosaisten asema todistajainkuulustelussa

Tuomari kuulee todistajia kutakin erikseen, kun asianosaiset ovat läsnä tai kun heidät on kutsuttu paikalle, määräämässään järjestyksessä. Todistajat eivät saa lukea lausuntoaan paperista.

Tuomari voi kuulla tai kuulustella todistajia kaikista seikoista, joiden toteen näyttäminen laissa sallitaan, vaikka kyseisiä seikkoja ei olisi mainittu tutkintapäätöksessä. Tuomari voi kuulla todistajia uudelleen, ristikuulustella heitä muiden todistajien tai asianosaisten kanssa ja tarvittaessa kuulla todistajaa teknisen asiantuntijan läsnä ollessa.

Asianosaiset eivät saa keskeyttää tai puhutella lausuntoaan antavaa todistajaa tai yrittää vaikuttaa häneen eivätkä kääntyä suoraan todistajien puoleen istunnosta poistamisen uhalla. Tuomari esittää kysymykset, jotka asianosaiset antavat hänelle todistajan kuulustelun jälkeen, jos hän katsoo sen aiheelliseksi. Istuneuvottelut ja muut tekniset apuvälineet

Jäsenvaltioiden tuomioistuinten välistä yhteistyötä todisteiden vastaanottamisessa ja hallinnoinnissa on pyritty parantamaan, yksinkertaistaman ja nopeuttamaan 28 päivänä toukokuuta 2001 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1206/2001 jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa. Luxemburgin lainsäädännössä ei ole erityisiä säännöksiä videoneuvottelujen käytöstä. Tässä yhteydessä sovelletaan uuden siviiliprosessilain säännöksiä, jotka koskevat todistajien kuulemistä, tuomarin suorittamia tarkistuksia ja osapuolten henkilökohtaista osallistumista oikeudenkäyntiin. Tuomioistuimilla on käytössään tarvittavat tekniset välineet. Videoneuvottelun sovituttuna ajankohtana paikalla ovat tuomari, kirjaaja, tulkki ja teknikko.

Tuomari voi määrätä koko esitettävän selvityksen tai osan siitä tallennettavaksi äänen- tai kuvantoistolaittein taikka audiovisuaalisin laittein. Tuomioistuimen kirjaaja säilyttää tallenteen. Kukin asianosainen voi pyytää omalla kustannuksellaan kappaletta, kopiota tai toisintoa tallenteesta.

3 Tõendite hindamine

3.1 Kas asjaolu, et pool on saanud tõendid ebaseaduslikul teel, seab kohtule otsuse tegemisel piiranguid?

Tuomioistuin ei ota huomioon todisteita, jotka on saatu lainvastaisella tavalla, kuten piilokameralla tai äänittämällä puhelu vastaajan tietämättä.

3.2 Kas minu kui poolte antud seletusi võetakse tõendina arvesse?

Oikeudenkäynnin osapuolen omilla lausumilla ei periaatteessa ole todistusarvoa.

Linkkejä

<http://www.legilux.lu/>

Päivitetty viimeksi: 26/04/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.